

PŘÍKLADY OTÁZEK PRO KAUZY *IN FAVOREM FIDEI*

Luigi Sebbarese, Elias Frank

Tyto otázky je třeba používat *servatis servandis* s ohledem na to, co je pro danou osobu nebo pár vhodné. Například je-li pár (strana žádající a *pars desponsa*) pokročilého věku, nemá smysl ptát se, zda jsou ochotni dát pokřtít v katolické církvi děti, které se případně narodí! Níže uvedené otázky je tedy nutno používat obezřetně. Pokud je to vhodné nebo nutné, je možné doplnit je dalšími otázkami.

Otázky jsou rozděleny do dvou kategorií: obecné otázky (A) a specifické otázky (B). Specifické otázky se případ od případu liší – přidávají se k obecným otázkám podle skutkové podstaty případu. Abecední číslování uváděné ve specifických otázkách odpovídá číslům v „3. Skutkové podstaty podle norem *Potestas Ecclesiae*“ a tabulce v příloze X.

A. Obecné otázky

OTÁZKY PRO STRANU ŽÁDAJÍCÍ

1. Jak se jmenujete? Máte doklad totožnosti? Jste ochoten/ochotna složit přísahu, že budete mluvit pravdu?

2. Povězte nám o rodině, ze které pocházíte (její složení, společenské postavení, morální a náboženský formace), o náboženské výchově, které se Vám dostalo, o svém charakteru a osobnosti, o své školní docházce a o zařazení do pracovního světa.

3. Povězte nám o svém manželovi/své manželce: o rodině, ze které pochází (její složení, společenské postavení, morální a náboženská formace), o výchově, které se mu/jí dostalo, o jeho/jejím charakteru a osobnosti, o jeho/jejím školní docházce a o jeho/jejím zařazení do pracovního světa.

4. Jak jste se poznali? Jak došlo k zasnoubení? Jak dlouho trvala doba zasnoubení? Kolikrát jste se setkali jako snoubenci? Byli jste, jako snoubenci, při vzájemném setkávání svobodní?

5. Pokud vaše manželství bylo sjednáno rodiči, souhlasili jste s ním? Kde jste uzavřeli sňatek: v katolické církvi? V protestantské církvi? Podle tradičního obřadu? Kolikrát jste před tím byl ženatý/byla vdaná?

6. Jak probíhal manželský život? Kde jste vedli společnou domácnost? Jak dlouho manželství trvalo? Docházelo k hádkám? Z jakých důvodů došlo k rozpadu manželství? Jak došlo k definitivnímu rozchodu?

7. Byli jste civilně nebo podle tradičního způsobu² odloučení/rozvedeni? Z čí iniciativy došlo k odloučení/rozvodu?

8. Narodily se vám děti? Komu jsou svěře-

ny? Kdo se o ně stará a jakým způsobem? Jak probíhá jejich náboženská formace?

9. Uzavřela strana nežádající po odloučení/rozvodu nové manželství? Žije s někým? Má s novým manželem/novou manželkou děti? Můžete říci, jak Váš manžel/Vaše manželka žije?

10. Kdy jste poznal/a svého nového manžela/svou novou manželku? Před rozpadem manželství, nebo po jeho rozpadu?

11. (Pokud jste se poznali před rozpadem manželství) Byl Váš nový manžel/Vaše nová manželka příčinou hádek? Navštěvoval/a vaši rodinu? Můžete říci, jaký byl mezi vámi vztah?

12. Váš nový manžel/Vaše nová manželka je svobodný/á, rozvedený/á nebo vdovec/vdova?

13. (Pokud strana žádající a *pars desponsa* žijí spolu) Jak dlouho spolu žijete? Máte děti? Jsou děti pokřtěny?

14. Jak žijete svou víru?

15. Chcete něco dodat, odstranit nebo změnit? Přisaháte, že jste mluvil/a pravdu?

OTÁZKY PRO STRANU NEŽÁDAJÍCÍ

1. – 8. Jako výše uvedené „otázky pro stranu žádající“.

9. Kdy strana žádající poznala svého nového manžela/svou novou manželku? Pokud ho/ji poznala před rozpadem manželství, jakým způsobem se tento nový manžel/tato nová manželka podílel/a na jeho rozpadu?

10. Nový manžel/nová manželka strany žádající je rozvedený/á, vdovec/vdova nebo svobodný/á? Uzavřel/a v minulosti jiná manželství?

11. Uzavřel/a jste po odloučení/rozvodu nový sňatek? Máte děti? Je Váš manžel/Vaše manželka svobodný/á?

12. Chcete něco dalšího dodat, odstranit nebo změnit? Přisaháte, že jste mluvil/a pravdu?

OTÁZKY PRO NOVÉHO MANŽELA/NOVOU MANŽELKU

1. Jak se jmenujete? Kde jste se narodil/a? Máte doklad totožnosti? Jste ochoten/ochotna složit přísahu, že budete mluvit pravdu?

2. Kdy a jak jste se seznámili? (Pokud se seznámili před rozpadem manželství) Můžete říci, jaký byl mezi vámi vztah?

3. Můžete říci, jaký manželský život žila strana žádající se svým manželem/svou manželkou? Docházelo k hádkám, k problémům s tchýní a tchánem nebo k jiným problémům?

4. Uzavřeli jste již nové manželství? Máte děti? Jsou pokřtěné?

5. Vy jste v minulosti již byl ženatý/byla vdaná? Narodily se Vám děti z jiných vztahů? Kdo má Vaše děti v péči?

6. Chcete něco dodat, odstranit nebo změnit? Přisaháte, že jste mluvil/a pravdu?

OTÁZKY PRO SVĚDKY

1. Jak se jmenujete? Máte doklad totožnosti? Jste ochoten/ochotna složit přísahu, že budete mluvit pravdu?

2. Jak a kdy jste se seznámil/a s N.? Jaký Vás k němu/ní pojí vztah? Co můžete říci o jeho/její charakteru, osobnosti, o výchově, které se mu/jí dostalo, o jeho/jejích mravech a o jeho/jejích příbuzných?

3. Víte, jak se N. (A) a N. (B) seznámili? Víte, jak se vyvíjel jejich citový vztah?

4. Jak, kdy a kde se vzali? Kde vedli společnou domácnost? Víte, jak probíhalo jejich manželské soužití? Narodily se z jejich manželského svazku děti?

5. Z jakého důvodu se v manželském soužití

projevily obtíže? Jak dlouho manželské soužití trvalo? Jak dospěli k odloučení? Z čí iniciativy? Kdy došlo k definitivnímu odloučení? Bylo legalizováno?

6. Kde strany v současné době žijí? Jaké mají plány do budoucnosti? N. (A) navázal/a nový citový vztah? Je možné se domnívat, že tato osoba je zodpovědná za rozpad jejich manželství?

7. Z jakého důvodu N. žádá o rozvázání svého manželství? Může případné rozvázání manželství církevní autoritou vyvolat pohoršení nebo údiv v prostředí, kde se strany pohybují?

8. Chcete něco dodat, odstranit nebo změnit? Přisaháte, že jste mluvil/a pravdu?

B. Specifické otázky

a (i) Otázky pro stranu žádající, která není pokřtěná a nemá v úmyslu konvertovat (první případ – čl. 1)

1. Povězte nám o svém náboženství: v jakém náboženství jste byl/a vychován/a? Praktikoval/a jste své náboženství vždy, nebo jste navštěvoval/a i nějakou křesťanskou církev? Nikdy jste nepřijal/a křesťanský křest?

2. (Ohledně náboženství rodičů) Byl Váš otec pokřtěn? Praktikoval křesťanskou víru? Jakou víru praktikovala Vaše matka? Navštěvovala nějakou křesťanskou církev? Přijala v nějaké křesťanské církvi křest?

3. Z jakého důvodu žádáte o rozvázání svého manželství? Víte, jaké závazky plynou z katolického manželství, a přijímáte je? Jste ochoten/ochotna přijmout křest ve víře katolické církve?

4. Jste ochoten/ochotna dát svému budoucímu manželovi/své budoucí manželce svobodu ve víře a nechat pokřtít děti v katolické

církvi? Podepsal/a jste příslib?

5. Uzavřel/a jste před sňatkem se stranou nežádající jiná manželství nebo jste z někým žil/a? Máte děti z jiných vztahů?

a (ii) Otázky pro nového katolického manžela/novou katolickou manželku

1. Jste ochoten/ochotna chránit svou katolickou víru, dát pokřtít a vychovávat v katolickém náboženství děti, které se z tohoto manželství narodí?

a (iii) Otázky pro svědky

1. Jaké náboženství strana žádající vyznává? Vyznávala tuto víru vždy? Jaké náboženství vyznávají její rodiče?

2. Kolikrát strana žádající v minulosti uzavřela sňatek? Má děti z jiných vztahů?

b (i) Otázky pro stranu žádající pokřtěnou, nekatolickou (druhý případ – čl. 1)

1. Kde jste byl/a pokřtěn/a? V jaké církvi/ v jakém společenství praktikujete svou víru? Máte potvrzení o křtu?

2. Přijala strana nežádající někdy křest – před manželstvím, během jeho trvání nebo po odloučení?

3. (V případě že strana nežádající přijala křest) Žili jste spolu po té, co strana nežádající přijala křest? Došlo mezi vámi k intimním stykům?

4. Jste ochoten/ochotna dát svému budoucímu manželovi/své budoucí manželce svobodu ve víře a nechat pokřtít děti v katolické církvi?

b (ii) Otázky pro stranu nežádající nepokřtěnou: je důležité prokázat neexistenci křtu.

1. Byl/a jste někdy v opatrovnictví příbuz-

ných nebo někoho jiného? (V případě že ano) Jaké náboženství praktikovali? Nikdy s Vámi nemluvili o Ježíši?

2. Byl/a jste někdy vážně nemocen/nemocná? Je možné, že jste byl/a pokřtěn/a, když jste byl/a nemocen/nemocná?

3. Jaké církve jste navštěvoval/a během svého manželského života?

4. Máte bratry/sestry, kteří přijali křest? Pokud je někdo z nich pokřtěn, řekněte, proč nejste pokřtěn/a Vy.

5. Mohl/a byste poskytnout jména svých rodičů, příbuzných nebo těch, kteří Vás znají od dětství až doposud, a také jejich adresu?

b (iii) Otázky pro nového katolického manžela/novou katolickou manželku: opakovat formulář B, a (ii)

b (iv) Otázky pro svědky

1. Víte, zda N. někdy v nějaké křesťanské církvi nepřijal/a křest? Navštěvoval/a N. nějaké společenství nebo nějakou křesťanskou církev?

2. Přijali jeho/její příbuzní někdy křesťanský křest?

c (i) Otázky pro katolíka, který v době svého manželství byl nekatolíkem (třetí případ – čl. 1)

1. Kdy jste byl/a přijat/a do katolické církve? Máte nějaké potvrzení? Proč jste se chtěl/a stát katolíkem?

2. Strana nežádající nebyla před uzavřením manželstvím, během celého trvání soužití nebo po odloučení nikdy pokřtěna?

3. (V případě že strana nežádající přijala křest) Žili jste spolu po té, co strana nežádající přijala křest? Došlo mezi vámi k intimním stykům?

c (ii) Otázky pro stranu nežádající nepokřtěnou: podle formuláře B, b (ii)

c (iii) Otázky pro svědky: podle formuláře B, b (iv)

d (i) Otázky pro katolíka, který v době svého manželství byl nekatolíkem (čtvrtý případ – čl. 5): podle formuláře B, c (i), 1-3

4. (Uzavírá sňatek s pokřtěnou, nekatolickou osobou) Jste ochoten/ochotna chránit svou katolickou víru? Jste ochoten/ochotna dát pokřtít v katolické církvi děti, které se z tohoto manželství narodí?

d (ii) Otázky pro stranu nežádající nepokřtěnou: podle formuláře B, b (ii)

d (iii) Otázky pro novou stranu pokřtěnou, nekatolickou

1. Kde jste byl/a pokřtěn/a? V jaké církvi/ v jakém společenství praktikujete svou víru? Máte potvrzení o křtu?

2. Jste ochoten/ochotna dát svému novému manželovi/své nové manželce svobodu ve víře a nechat pokřtít děti v katolické církvi?

d (iv) Otázky pro svědky: podle formuláře B, b (iv).

e (i) Otázky pro katolíka, který byl v době trvání manželství nekatolíkem (pátý případ – čl. 5): podle formuláře B, d (i)

e (ii) Otázky pro stranu nežádající nepokřtěnou: podle formuláře B, b (ii)

e (iii) Otázky pro nového manžela nepokřtěného/novou manželku nepokřtěnou: podle formuláře B, d (iii), 2

e (iv) Otázky pro svědky: podle formuláře B, b (iv)

f. Otázky pro zplnění manželství, které bylo uzavřeno, když strany nepodléhaly kanonické formě (šestý případ – čl. 5): podle otázek z formuláře „d“ a „e“, v případě, že by nová strana byla pokřtěná nekatolická respektive nepokřtěná.

g (i) Otázky pro stranu žádající katolickou (sedmý případ – čl. 7 § 1): je třeba dbát na to, aby se prokázalo, zda se manželství nestalo platným (*ratum*)³.

1. Povězte nám o křtu strany nežádající: kdy byla pokřtěna – během trvání manželství, nebo po odloučení?

2. (V případě že strana nežádající přijala křest) Žili jste spolu po té, co strana nežádající přijala křest? Došlo mezi vámi k intimním stykům?

g (ii) Otázky pro stranu nežádající: podle formuláře B, b (ii), 2-5

g (iii) Otázky pro svědky: podle formuláře B, b (iv)

h. Otázky v případě manželství uzavřeného mezi stranou katolickou a stranou nekatolickou (osmý případ – čl. 7 § 1)

h (i) Otázky pro stranu žádající, stranu nežádající a svědky: podle formuláře „g“

h (ii) Otázky pro novou stranu: podle formuláře B, d (iii)

i. Manželství je uzavřeno mezi nepokřtěným, který se stává katolíkem, a stranou ka-

tolickou (devátý případ – čl. 7 § 2): je důležité prokázat, zda mezi stranou nežádající a stranou žádající nedošlo k intimním stykům po té, co strana žádající přijala křest, stejně jako poznat upřímnost konverze. V tomto případě je užitečné prohlášení faráře ohledně zbožnosti a upřímnosti konverze.

OTÁZKY PRO STRANU ŽÁDAJÍCÍ, STRANU NEŽÁDAJÍCÍ A SVĚDKY

1. Můžete nám povědět o svém křtu: kdy jste byl/a pokřtěn/a – v průběhu manželství, nebo po odloučení?

2. Z jakých důvodů jste přijal/a křest? Jak dlouho trvala příprava na křest? Do jaké farnosti chodíte?

j. Otázky pro případ manželství uzavřeného mezi nepokřtěným, který se stává katolíkem, a stranou nekatolickou (desátý případ – čl. 7 § 2)

j (i) Otázky pro stranu žádající, stranu nežádající a svědky: podle formuláře B, i

j (ii) Otázky pro novou stranu: podle formuláře B, d (iii).

k (i) Otázky pro případ manželství uzavřeného mezi nepokřtěným, který přijímá nekatolický křest, a stranou katolickou (jedenáctý případ – čl. 7 §2): je nutné prokázat nedokonání rozvazovaného manželství.

1. Kde jste byl/a pokřtěn/a? V jaké církvi/ v jakém společenství praktikujete svou víru? Máte potvrzení o křtu?

2. Jaký vztah jste měl/a se stranou nežádající po přijetí křtu? Došlo mezi vámi k intimním stykům?

3. Jste ochoten/ochotna dát svému budoucí-

mu manželovi/své budoucí manželce svobodu ve víře a nechat pokřtít děti v katolické církvi?

k (ii) Otázky pro stranu nežádající: podle formuláře A. – Obecné otázky

k (iii) Otázky pro nového katolického manžela/novou katolickou manželku: podle formuláře B, a (ii)

l (i) Otázky pro případ nového manželství uzavřeného mezi katechumenem a stranou katolickou (dvanáctý případ – čl. 8): je důležité prokázat upřímnost katechumena jak vzhledem k přijetí křtu, tak vzhledem k jeho konverzi.

1. Jak dlouho jste katechumenem? Nikdy jste nebyl/a pokřtěn/a v žádné církvi nebo křesťanském společenství? Jste si jistý/á, že přijmete v blízké budoucnosti křest?

2. Z jakého důvodu nemůžete přijmout křest před uzavřením manželství?

3. Účastníte se formačních setkání katechumenátní přípravy pilně?

4. Jste ochoten/ochotna dát pokřtít v katolické církvi děti, které se z tohoto manželství narodí?

5. Jste ochoten/ochotna dát svému budoucímu katolickému manželovi/své budoucí katolické manželce nezbytnou svobodu pro praktikování jeho/její katolické víry?

l (ii) I když nový manžel/nová manželka uzavírá manželství s katechumenem, jedná se nic-

méně o osobou nepokřtěnou; proto je správné požádat o příslib, a v tomto případě necht se užije otázky uvedené ve formuláři B, a (ii).

m. Otázky pro případ nového manželství uzavřeného mezi katechumenem a stranou katolickou (třináctý případ – čl. 8): v tomto případě je důležité prokázat, že katechumen křest již nepřijal, a rovněž je třeba prokázat jeho upřímnost ohledně přijetí křtu a ohledně jeho konverze.

m (i) Otázky pro stranu žádající: podle formuláře B, b (ii), s doplněním B, l (i)

m (ii) Otázky pro stranu nežádající

1. Kde jste byl/a pokřtěn/a? V jaké církvi/ v jakém společenství praktikujete svou víru?

2. Přijala strana žádající někdy křest – před uzavřením manželství, v průběhu manželství nebo po odloučení?

3. (V případě že strana žádající přijala křest) Žili jste spolu po té, co N. přijal/a křest? Došlo mezi vámi k intimním stykům?

4. Navštěvovala strana žádající nějakou církev nebo společenství, než došlo k odloučení? (Pokud je odpověď kladná) Jakou/jaké? Kam?

m (iii) Otázky pro nového manžela/novou manželku: podle formuláře B, l (ii)

m (iv) Otázky pro svědky: podle formuláře B, b (iv).

Překlad Romana Kestlerová

Poznámky

¹ Tam, kde neexistuje žádný druh dokladu totožnosti, jak se stává v mnoha rozvojových zemích, stačí, aby si byl instruktor jistý totožností dané osoby.

² Tradiční způsob znamená, že kmenoví vůdce rozhodují o trvalém odloučení manželů; toto odloučení, jež se může přirovnat k civilnímu rozvodu, má uvnitř kmenové společnosti stejnou sílu jako civilní rozvod, i když nemá civilní účinek; srov. Frank E., *The Interpellation in Pauline Privilege: Understanding from a Cultural Context*, str. 230.

³ Pokud by strana nežádající měla po rozpadu manželství přijmout křest, manželství by bylo platné, avšak může být rozvázáno *in favorem fidei*, jestliže nebylo dokonáno.

Situace skutkové podstaty rozvázání manželství podle *Potestas Ecclesiae*

Strana žádající	nepokřtěná	nekatolická	nekatolická	katolická	nepokřtěná	nepokřtěná	nepokřtěná
manželství uzavřené s	nepokřtěným (Čl. 1)	nepokřtěným1 (Čl. 1)	nepokřtěným (Čl. 5) manželství bez dispense	nepokřtěným2 (Čl. 7 § 1) manželství s dispencí	katolíkem (Čl. 7 § 2) manželství s dispencí	nepokřtěným (Čl. 8)	nekatolíkem (Čl. 8) manželství bez dispense
Situace v okamžiku podání žádosti	nehodlá konvertovat1	1. zůstává nekatolickou (b) 2. stává se katolickou (c)	stává se katolickou		přijímá křest: 1. katolický2 2. nekatolický3 (k)	katechumen4	katechumen5
Pars desponsa	katolická (a)	katolická	nekatolická (d)	katolická (g)	katolická (i)	katolická (l)	katolická (m)
			nepokřtěná (e)	nekatolická (h)	nekatolická (j)		
			zplatnit (f)		katolická (k)		

Poznámky

¹ Pokud by strana nežádající měla po rozpadu manželství přijmout křest, manželství by bylo platné, avšak může být rozvázáno *in favorem fidei*, jestliže nebylo dokonáno (srov. čl. 1).

² *Idem*.

³ Pokud by jeden z těchto dvou měl přijmout křest, postupuje se podle skutkové podstaty pavlovského privilegia.

⁴ Pro uzavření manželství s katolíkem (i), nebo s nekatolíkem (j).

⁵ Pro uzavření manželství s katolíkem (k).

⁶ Pokud by katechumen přijal křest, postupuje se podle skutkové podstaty pavlovského privilegia.

⁷ Jako v pozn. 1.